

Το πρώτο καφενείο στην Κέρκυρα το 1748

Ο σιορ Παναγίδης Λάσκαρις είχε εμπορικό μυαλό. Τον Αύγουστο του 1748 αποφάσισε να στήσει ένα μαγαζί στην Ευγενίου Βουλγάρεως, τότε Cale delle Acque, απέναντι από την Λότζα, που είχε μετατραπεί σε θέατρο, ονομαζόμενο Σαν Τζάκομο. Εμπορεύματα ήταν ρακί και ροζαλίνια (λικέρ) και το σημαντικότερο, το πρώτο διαφημιζόμενο λόγω συρμού προϊόν, ο καφές. Έτσι ο καφές μπήκε στη ζωή της Κέρκυρας. Ο κόσμος, που έβγαινε μετά το τέλος της παράστασης του θεάτρου, θα πήγαινε για ένα ποτό και έχοντας μία μεγάλη επιλογή θα γινόταν στέκι. Η συνήθεια να επισκεπτόμαστε για ένα ποτό ανάλογα μαγαζιά, μετά το θέατρο και αργότερα το κινηματογράφο, την έχουν πολλοί ακόμα. Το μέλλον της επιχείρησης φαινόταν κερδοφόρο εάν ο σιορ Λάσκαρις είχε διαλέξει καλύτερο υπάλληλο από τον Μανώλη Περδικάρη. Η πρώτη απογραφή μετά την ίδρυση του καινούργιου Καφενείου το 1749 ήταν αρνητική, όπως και την επόμενη χρονιά το 1750. Ο σιορ Λάσκαρις δεν το άφησε έτσι. Αποφάσισε να σύρει τον Περδικάρη στα δικαστήρια. Ο Περδικάρης μη έχοντας άλλη λύση, αφού τα κέρδη της επιχείρησης τα είχε καταχραστεί, έβαλε μέσο, όπως θα λέγαμε σήμερα, τους καλούς χριστιανούς για να αποτρέψουν τον σιορ Λάσκαρι από την δικαστική οδό. Και ως εκ θαύματος οι καλοί χριστιανοί έδρασαν και επειδή ο σιορ Λάσκαρις ήταν καλός χριστιανός, αποφάσισε να τον κρατήσει στην επιχείρηση και να του δώσει μία δεύτερη ευκαιρία. Μετά από τον διακανονισμό που κάνανε ήλπιζε ότι θα έπαιρνε τα χρήματα του πίσω. Το τέλος της ιστορίας δεν είναι γνωστό αλλά το 1785 στο Cale delle Acque άνοιξαν άλλα δύο καφενεία μεταξύ των οποίων δεν ήταν εκείνο του σιορ Λάσκαρι. Ο σιορ Λάσκαρις, αν και εμπορικά χαμένος και παραπλανημένος από τους καλούς χριστιανούς, έγραψε ιστορία.

A. N. K., Συμβ. Α 118, β. 156, 20r-21r, 1.10.1750

+1750= πενήντα ημέρα πρώτη του Ὀκτωβρίου Μινός, εις το ἐργαστήριον ὁποῦ γίνετε καφές, και ρακοπουλιό με ροζαλίνια του παρόντος σ. Παναγίδη Λάσκαρι ἀντίκρι στην Λότζα. ὁ αὐτός σ. Παναγίδης Λάσκαρις ἔχει ἀφιμένον με ρόγαν εις το αὐτό ἐργαστήριον τον παρόντα Μανόλι Πέρδικαρι του κίρ Δημητρίου παραδίνοντας του με καθαρό ἴβεντάριο ὄλλο ἐκείνο το καπιτάλ του αὐτοῦ ἐργαστηρίου ὁποῦ περιγράφετε εις τας 30 Αὐγούστου 1748 ὑτραβίζοντας λογαριασμὸν εις τας 29 Αὐγούστου 1749 εὐρέθη ζιμιομένο τό αὐτό καπιτάλ ἡσέ λίτραις δύο χιλιάδαις ἑκατόν σαράντατεσσερις σολδία τέσσερα και πάλην ἀπό τας 29 Αὐγούστου 1749 και ἐός τας 15 Ἰουλίου 1750 ὁποῦ ἐματάκαμαν λογαριασμὸν ἕτεριν ζιμίαν ἴσε λίτραις χιλιας τρακόσαις σαράντατεσσερις ὁποῦ σούμαρουν ὄλαις λίτραις τρις χιλιάδαις τετρακόσαις ὄγδοῖντα Ὀκτό σολδία τέσερα ἀπάνο εις ταῖς ὁπιαῖς μπονιφικάροντας λίτραις πεντακόσαις δεκάξι σολδία πέντε ὁποῦ ὁ αὐτός Περδικαρις ἀβαντζάρι ρέστο ἀπό τὴν ρόγαντου ὁποῦ ἀβαντζάριζε ἐός την ἡμέραν του αὐτοῦ ἴστερου λογαριασμοῦ μενουν νεταις L 2972:19 ἀνόθεν μην ὑποφέροντας ὁ σ. Λάσκαρις το αὐτό τάκο ὁποῦ του ἔκαμε ὀάνοθεν Πέρδικαρις ἀπό κακιαῖς του πράξαις ἔσοντας να μην ἦναι δυνατὸν ποιί εις τετιαν ἐπιχαρισιν με τη νεγότηζιο να γενή ζιμία, και τούτο με το μεσόν τῆς δικεοσύνης εισούλιδουμ να ἀστενερη τόν αὐτόν Περδικάρι τόσον με το τάκο του καπιταλίου ὄσον, και διὰ το διάφορον ὁποῦ ἤμπορη να εὐρεθῆ εις τό αὐτό ἐργαστήριον, ὁ ὄπηος ἐγνωρίζοντας το ἀδίόντου και το δίκεον του

ἄνοθεν σ. Λάσκαρι, να μην έχοντας τον τρόπον διά το παρόν να τον ευχαριστίσι ἔβαλε προς αὐτόν μεσιτίαν με μεσον καλόν χριστιανῶν ἡμὸν ἐπαρακάλεσαν να τον εσπλαχνιστί, και νά μίν τον πεδεύσι ἐ την δικεοσίην, ἀλλά μάλιστα νά τον βάλι εις καπιον μέρος σύντροφον εις το αὐτό ἐργαστήριον διά νά ἡμπορέσι με το διάφορον τοῦ μερτικού του ὅπου μέλη να τίχη εις το ἐρχόμενον με τοῦ θεοῦ την βοῖθιαν να πληροσί το αὐτό τόκο του βλισιδίου, τάσσοντας εις τό ἐξίς να διορθόσι τον ἕαν τούτου ἀπό ταῖς ἀπερασμέναις κακκαῖς πράξεις, και να ἐμίνι εις τιν τοῦ κηρίου ὁδοῦ, και με καλήν ἐπιχάρισιν ἤτη εμπιστοσύνην ἀλίθιαν και φόβον Θεοῦ να δούλεβη μέρος και νικτός εις το αὐτό ἐργαστήριον καθῶς ἀνακαλή ἢ τάξις τοῦ καλοῦ, και πιστου σηντρόφου, και ἐπακουοντας ὁ ἄνοθεν Λάσκαρις ταῖς αὐταῖς μεσιτίαις, και παρακάλεσαις τοῦ αὐτοῦ Πέρδικαρι, και τῶν καλῶν χριστιανῶν ἐσινγγατέβη ἀπό ἀγαθοσίηνου και συμπαθ(ι)ᾶ τον αὐτόν Πέρδικαρι, και περιπλεον του ἀφίνη, εις την προτάζα, και ατζιόν ὅπου δικέος ιμπὸρη να ἔχη διά το διάφορον τοῦ ἀπερασμενου κεροῦ, και τον ἀφίνη σύντροφον εις τό αὐτό ἐργαστήριον τις ἕνα τέταρτον μέρος διά χρόνον ἕναν, ὁποῖος να ἀγρικέτε ἀρχισμένος ἀπό την ἡμέραν τοῦ ἕτερου ἄνοθεν λογαριασμοῦ ὅπου ἡσίν 15 τοῦ ἄνωθ(εν) ἀπερασμένου Ἰουλίου. ὅστε ὅπου ἀπό το μέσον τῆς αὐτῆς σιντροφίας νά ἔχη την ζοοτροφῆτου ὁ αὐτός Περδικάρις, και ὁ ἄνθρωπος ὅπου θέλη κράτη σιμάτου με ρόγαν δια σιμβίσιόντου. Και τελιομένος ὁ χρόνος να κάμουν καθαρὸν λογαριασμόν, και εὐγάνοντας τήν ρόγαν τοῦ ἄνωθ(εν) δουλευτή εις τό καπιτάλ τῆς αὐτῆς σιντροφίας ὅπου ἀριθμίτε νέτο εις τόν ἄνοθεν λογαριασμόν ἤτη ἰβεντάριο 15 Ἰουλίου ἡσέ λίτραις τρις χιλιάδαις τρακόσαις σαραντα ἑνέα σολδία ἑνιά κομπρέζο τίς αὐταῖς το ἐνίκιον τοῦ ἐργαστηρίου εις χρόνον ἕναν ἄβαντι τράτα να γίνετε τό ἐναπολιφθέν κέρδος ὅπου προσταζη ὁ κύριος τέσσερα ὅμοια μερτικά ἀπό τα ὅποια τα τρία μερτικά να ἀγρικιόντε τοῦ αὐτοῦ Λάσκαρι Καπιταλίστα, και νικοκίρι, και τό τέταρτον μέρος, τοῦ ἄνοθεν Περδικάρι Καί τό αὐτό μερτικόν τοῦ Περδικάρι να ἡμιράζετε εις δύο μεροι το ἕνα μέρος να κράτη ὁ αὐτός Περδικάρη διά ἐνδιμασιά του και διά ὄλαις του ἀναγγίαις χρίαις, και το ἄλο ἡμισό να το τραβίζι ὁ ἄνοθεν σ. Λάσκαρις και μπονιφικάρι ἀπάνω εις το ἄνοθεν κρεδιτόντου τῶν L 2972:19 και τιχένοντας να δίξη ὁ αὐτός Περδικάρις ἀρκετόν το διάφορον στον αὐτόν χρόνον με την διόρθοσην τοῦ ἐαυτούτου ὅπου ἔταξε και τάξι ὡς ἄνωθ(εν) θέλη τον ἀφίσι παλην ὁ ἄνωθ(εν) σ. Λάσκαρις την ἐξακολουθίσην τῆς ἄνωθεν σιντροφίας ἐός νά σολδάρι τό ἄνοθεν χρέοστου, ἀλέος ἡμιηθελε ἐξακολουθᾶ εις ταῖς πρώτταιςτου κακαῖς πράξαις, και δεν φανερόσι με ἀθοότιτα ἀρκετόν το διάφορον να ἡμπορὶ ὁ αὐτός σ. Λάσκαρις ευθίς με το χέρι τῆς δικαιοσίνης να τον φιλακὸνη δια ταῖς ἐυχαριστισαιςτου τόσον εις το Καπιταλ ὅσον, και εις τα διάφορα ἀπερασμένα και ἐρχόμενα, εις ἰπόσχεσην τῶν παντίοντου ἀγαθῶν, παρόντων και μελόντων ἕος την τέλιαν ἐυχαριστισιν και το παρόν να ἐνοάτε ὡς ἀπόφασι θελιματικὴ βάνοντας τό δεκρέτο ἀπό την δικεοσίην, εις τα ἐξίς ἐξεκαθαρίζοντας ὅτι τά ὅσα πισου δοθούν ἀπό το αὐτό ἐργαστήριον με ὀρδινίαν τοῦ ἄνωθεν σ. Λάσκαρι νά ἀγρικέτε διά λόγουτου, εις ὅσα κάμι ὁ αὐτός Περδικάρις να ἐμποντε κατακάματατου καί οὕτως ἐσυνεφόνισαν και εὐχαριστιθισαν ἐνόπιον μαρτίρων τοῦ μ(ισε)ρ Θεοδόσι Παντή τοῦ ποτέ Γιάνη και Σπύρου Ἀγγορα(σ)του τοῦ ποτέ Γαβριῖλ.

29.07.2016
Ἀνδρέας Μαζαράκης